

35

NP – 056

III Semester B.Com. Examination, March/April 2023
(NEP) (2022-23 and Onwards) (Freshers)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – III)
1st Ashwasa – Neelakantha Vijaya
Champu, Samskruta Vanijyam

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

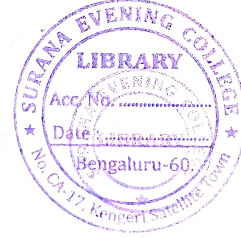
- Instructions :** i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
ii) **I main should be answered in Sanskrit only.**

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत :

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer and write :

1) नीलकण्ठविजय काव्यस्य कर्ता कः ?

अ) भोजराजः

आ) अनन्तभट्टः

इ) वेङ्कटाध्वरी

ई) नीलकण्ठदीक्षितः

2) महेन्द्रस्य नगर्याः नाम किम् ?

अ) अलकापुरी

आ) अमरावती

इ) हस्तिनावती

ई) इन्द्रप्रस्थम्

3) “चम्पू काव्यम्” किं प्रकारकं काव्यम् ?

अ) दृश्यकाव्यं

आ) श्रव्यकाव्यं

इ) कथाप्रकारकं

ई) उपकाव्यं

4) वृत्रासुरस्य संहारकः कः ?

अ) बलिः

आ) इन्द्रः

इ) कार्तिकेयः

ई) श्रीकृष्णः

5) “गोविन्द एव कुशलानि करिष्यति” इति क उक्तवान् ?

अ) बृहस्पतिः

आ) शिवः

इ) पुरन्दरः

ई) दुर्वासाः

P.T.O.

- 6) अमृताशानाः काः भवन्ति ?
 अ) देवताः
 आ) दानवाः
 इ) सिद्धाः
 ई) चारणाः
- 7) अखिल भुवन सुन्दरः शैलः कः भवति ?
 अ) सुमेरुः
 आ) मलयः
 इ) मन्दरः
 ई) विन्ध्यः
- 8) कः इतिकर्त्रव्यतामूढः आसीत् ?
 अ) बलिः
 आ) दुर्वासाः
 इ) बृहस्पतिः
 ई) इन्द्रः
- 9) गद्यपद्यमयी काचित् चम्पूः इत्याभिधीयते – इति कः उक्तवान् ?
 अ) भोजः
 आ) वेङ्कटाध्वरी
 इ) नीलकण्ठदीक्षितः
 ई) दण्डी
- 10) नीलकण्ठः इति कः प्रसिद्धः ?
 अ) ब्रह्मा
 आ) विष्णुः
 इ) शिवः
 ई) इन्द्रः

II. द्वयोः एकस्य प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत :

(1×8=8)

ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧಾತ್ಮಕ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay about **any one** of the two :

1) महाकवेः नीलकण्ठदीक्षितस्य देश-काल-कृतीः अधिकृत्य लिखत ।

ಮಹಾಕವಿ ನೀಲಕಂಠ ದೀಕ್ಷಿತರ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, time and works of poet Neelakantha Dikshitha.

2) पुरन्दरः इन्द्रः कथं स्वसाम्राज्यान् भ्रष्टः अभूत् ? विवृणुत.

ಪುರಂದರ ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೇಗೆ ಭ್ರಷ್ಟನಾದನು ? ವಿವರಿಸಿ.

Explain, how the Purandara Indra slipped from his heavenly Kingdom.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत :

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write a short note on **any two** of the following :

- 1) महेन्द्रस्थानम्
- 2) दुर्वाससः शापः
- 3) चम्पूकाव्यम्
- 4) युद्धस्य परिणामः।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं लिखित्वा भावं विशदयत :

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ :

Translate and explain **any two** Shlokas :

- 1) दृष्ट्वा कौस्तुभमप्सरोगणमपि प्रक्रान्तवादा मिथो
गीर्वाणाः कति वा न सन्ति भुवने भारा दिवः केवलम् ।
निष्क्रान्ते गरले द्रुते सुरगणे निश्चेष्टिते विष्टपे
मा भैष्टेति गिराविरास धुरि यो देवस्तमेव स्तुमः ॥
- 2) मञ्जीरैर्नटनार्भटीमुखरितैः स्वर्वारिवाम भ्रुवां
मन्दस्मिग्धरवैश्च किन्नर करव्यापारितैर्मदलैः।
रलाध्य श्लोक शतैश्च चारणगणप्रोद्गीयमानैस्तदा
नादब्रह्ममयीव तत्र रुरुचे नासीरसीमा हरेः ॥
- 3) आलम्ब्य दैन्यमसकृत्पदयोर्निपत्य
सम्प्रार्थितो मघवता स्तुवता ततोऽयम् ।
शापान्तमाह कथयन्निव लोकरीत्या
गोविन्द एव कुशलानि करिष्यतीति ॥
- 4) विद्राणे वरुणे गते हुतवहे वैवस्वते मूर्च्छिते
सद्यो लोचनगोचरादपगते संक्रन्दनस्यन्दने ।
संवर्तव्यातिषक्त सप्तजलधिस्रोतः प्रभूतध्वनि-
स्फारः कोऽपि बभूव दानवबले हर्षाद्दृहासध्वनिः ॥

V. द्वयोः सन्दर्भं विवृणुत :

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Annotate **any two** of the following with reference to the context :

- 1) संज्ञा मात्र शरण्याः पण्यवीथिकाः ।
- 2) नादब्रह्ममयीव तत्र रुरुचे नासीरसीमा हरेः ।
- 3) कोपारूणं मुनिरधारयदक्षिकोणम् ।
- 4) भ्राम्यत्पौरं नगरमभवत्-जर्जरं निर्जराणाम् ।

VI. अ) द्वयोः एकस्य प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत :

(1×8=8)

ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧಾತ್ಮಕ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any one** of the two :

- 1) लेख्य समुद्देशम् अधिकृत्य लिखत.
ಲೇಖ್ಯ ಸಮುದ್ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on Lekhya Samuddesha.
- 2) शुल्काध्यक्षस्य कर्तव्यानि अधिकृत्य लिखत.
ಶುಲ್ಕಾಧ್ಯಕ್ಷನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
Write the duties of Shulkadhyaksha.

आ) द्वयोः लघु टिप्पणीं लिखत :

(2×5=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

- 1) वृत्तलेख्यम् ।
- 2) आयव्ययलेख्यम् ।
- 3) दानपत्रं क्रयपत्रं च ।
- 4) पण्याध्यक्षः ।